

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 13 augustus 2025, nr. IENW/BSK-2025/211000 tot wijziging van de Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2022 tot en met 2026 (koopkrachtpakket 2025 en 2026) [KetenID 28153]

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 3, eerste lid, aanhef en onderdeel g, en tweede lid, 4 en 5 van de Kaderwet subsidies I en M en de artikelen 2, eerste lid, en 4 van het Kaderbesluit subsidies I en M;

Besluit:

ARTIKEL I

In artikel 3 van de Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2022 tot en met 2026 wordt de 'Tabel: Budget subsidie drinkwater en afvalwater Caribisch NL (bedragen in EUR x € 1.000)' als volgt gewijzigd:

a. In de rijen onder '**1. BONAIRE**' wordt conform de onderstaande kolomindeling voor de desbetreffende kalenderjaren:

Omschrijving / kalenderjaar	2022	2023	2024	2025	2026
-----------------------------	------	------	------	------	------

1°. de rij:

Koopkracht pakket 2024			743,536		
------------------------	--	--	---------	--	--

vervangen door de rij:

Koopkracht pakket			743,536	729,035	577,013
-------------------	--	--	---------	---------	---------

2°. de rij:

Subtotaal 1a	4.650	5.126	6.026,536	5.407	5.410
--------------	-------	-------	-----------	-------	-------

vervangen door de rij:

Subtotaal 1a	4.650	5.126	6.026,536	6.136,035	5.987,013
--------------	-------	-------	-----------	-----------	-----------

en

3°. de rij:

TOTAAL BONAIRE:	7.100	7.076	7.526,536	6.407	6.410
-----------------	-------	-------	-----------	-------	-------

vervangen door de rij:

TOTAAL BONAIRE:	7.100	7.076	7.526,536	7.136,035	6.987,013
-----------------	-------	-------	-----------	-----------	-----------

b. In de rijen onder '**2. SABA**' wordt conform de onderstaande kolomindeling voor de desbetreffende kalenderjaren:

Omschrijving / kalenderjaar	2022	2023	2024	2025	2026
-----------------------------	------	------	------	------	------

1°. de rij:

Koopkracht pakket 2024			362,482		
------------------------	--	--	---------	--	--

Vervangen door de rij:

Koopkracht pakket			362,482	372,779	257,144
-------------------	--	--	---------	---------	---------

2°. de rij:

Subtotaal 2a	100	268	630,482	268	268
--------------	-----	-----	---------	-----	-----

vervangen door de rij:

Subtotaal 2a	100	268	630,482	640,779	525,144
--------------	-----	-----	---------	---------	---------

en

3°. de rij:

TOTAAL SABA:	1.100	268	630,482	268	268
---------------------	--------------	------------	----------------	------------	------------

vervangen door de rij:

TOTAAL SABA:	1.100	268	630,482	640,779	525,144
---------------------	--------------	------------	----------------	----------------	----------------

c. In de rijen onder '**3. SINT EUSTATIUS**' wordt conform de onderstaande kolomindeling voor de desbetreffende kalenderjaren:

Omschrijving / kalenderjaar	2022	2023	2024	2025	2026
-----------------------------	------	------	------	------	------

1°. de rij:

Koopkracht pakket 2024			93,981		
------------------------	--	--	--------	--	--

vervangen door de rij:

Koopkracht pakket			93,981		145,982
-------------------	--	--	--------	--	---------

2°. de rij:

Subtotaal 3a	1.082	1.058	1.177,981	1.110	1.136
--------------	-------	-------	-----------	-------	-------

vervangen door de rij:

Subtotaal 3a	1.082	1.058	1.177,981	1.110	1.281,982
--------------	-------	-------	-----------	-------	-----------

en

3°. de rij:

TOTAAL SINT EUSTATIUS	2.582	4.603	1.177,981	1.110	1.136
------------------------------	--------------	--------------	------------------	--------------	--------------

vervangen door de rij:

TOTAAL SINT EUSTATIUS	2.582	4.603	1.177,981	1.110	1.281,982
------------------------------	--------------	--------------	------------------	--------------	------------------

d. De rij:

TOTALEN 1,2,3	10.782	11.947	9.334,999	7.785	7.814
----------------------	---------------	---------------	------------------	--------------	--------------

wordt conform de onderstaande kolomindeling voor de desbetreffende kalenderjaren:

Omschrijving / kalenderjaar	2022	2023	2024	2025	2026
-----------------------------	------	------	------	------	------

vervangen door de rij:

TOTALEN 1,2,3	10.782	11.947	9.334,999	8.886,814	8.794,139
----------------------	---------------	---------------	------------------	------------------	------------------

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman*

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Jaarlijks wordt subsidie verleend aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland of BES-eilanden) om de drinkwatertarieven te verlagen, de exploitatietekorten op de afvalwatervoorziening Bonaire gedeeltelijk af te dekken en noodzakelijke investeringen in de infrastructuur voor drinkwater of afvalwater te doen. Daardoor worden de continuïteit, kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare drinkwatervoorziening en van de afvalwatervoorziening voor de bevolking zoveel mogelijk geborgd en versterkt. De tariefsubsidie vindt jaarlijks plaats sinds de invoering van kostendeckende tarieven door de Wet elektriciteit en drinkwater BES in 2016. Vóór 2016 was nog geen sprake van kostendeckende tarieven. Door de invoering daarvan zijn de drinkwatertarieven meer dan voorzien gestegen, waardoor de openbare drinkwatervoorziening voor sommige afnemers niet langer toegankelijk en betaalbaar werd. Dit is niet in overeenstemming met de doeleinden van de wet die er toe strekt dat eenieder toegang heeft tot veilig en betaalbaar drinkwater, voor eerste levensbehoeften zoals drinken, koken, wassen en sanitatie. Hierbij is mede van belang dat vanwege het eilandelijke karakter van Caribisch Nederland, de beperkte schaalniveaus en de hoge kosten van de drinkwatervoorziening (dat uit zeewater moet worden geproduceerd, met hoge energie- en transportkosten) deze kosten voor de inwoners aanzienlijk hoger liggen dan in Europees Nederland, bij gemiddeld lagere inkomens. Daarnaast is investeringssubsidie vereist om de infrastructuur op een voldoende niveau te krijgen en te houden en een deel van de exploitatietekorten af te dekken, zonder welke deze voorzieningen niet in stand zouden kunnen worden gehouden in Caribisch Nederland. De Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2022 tot en met 2026 (hierna: de tijdelijke subsidieregeling) bevat de kaders voor deze subsidieverlening, zoals de subsidiebedragen voor elk jaar, de doelen en de verstrekking en verantwoording. De tijdelijke subsidieregeling wordt een tot tweemaal per jaar gewijzigd, mede afhankelijk van de begrotingscycli met voor- en najaarsnota en wijziging van omstandigheden. Deze is gebaseerd op de Kaderwet subsidies I en M en het Kaderbesluit subsidies I en M.

2. Aanleiding tot deze wijziging

Tijdelijke en structurele subsidies kosten van levensonderhoud¹

Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn er verschillende structurele en tijdelijke subsidies om de kosten van levensonderhoud op de eilanden te verlagen. Deze subsidies verschillen van aard en omvang, zo zijn ze bijvoorbeeld verschillend gericht aan de eindgebruiker of aan de aanbieders, of zijn ze generiek of inkomensafhankelijk. Uiteindelijk hebben alle subsidies als doel de bestaanszekerheid van de inwoners van de eilanden te versterken.

Voor 2024 heeft het kabinet met de Miljoenennota 2024 een aantal aanvullende maatregelen genomen die gericht waren op het verhogen van het besteedbaar inkomen en het verlagen van de kosten van levensonderhoud. Een deel van deze maatregelen zijn structureel (zoals het verhogen van het minimumloon, de uitkeringen en kinderbijslag, de middelen voor openbaar vervoer en de verlaging van de werkgeverspremies). Een aantal aanvullende subsidies op elektra, drinkwater en de energietoeleage voor minimahuishoudens zijn tijdelijk.

Subsidie drinkwatertarieven 2024 en ontwikkeling tarieven 2025

Vanwege de kleinschaligheid en dure processen om drinkwater uit zeewater te maken, zijn de kosten voor drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba hoog. Om de inwoners tegemoet te komen in de kosten van drinkwater, is er de afgelopen jaren door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een subsidie verleend om de maandelijkse vaste drinkwatertarieven (Bonaire en Sint Eustatius) en de prijs van gebotteld of per as getransporteerd drinkwater (Saba) structureel te verlagen. Dit heeft er toe geleid dat het vaste tarief voor drinkwater op Bonaire en Sint Eustatius verlaagd is naar ongeveer \$ 7,50 per maand (in plaats van het werkelijke tarief van respectievelijk \$ 47 en \$ 95). Voor Saba is de prijs van 3 en 5 gallon flessen verlaagd van resp. ongeveer \$ 16 en \$ 19 naar \$ 2,50 en \$ 3,25. Het Ministerie van IenW subsidieert verder ook incidenteel investeringen in de drinkwatervoorziening van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit werkt ook door in de drinkwatertarieven.

¹ Zie ook de brief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Digitalisering en Koninkrijksrelaties* aan de Tweede Kamer d.d. 27 november 2024 (kenmerk 2024-0000912136) waarin voor drinkwater de impact van het wegvallen van subsidiegeld op de drinkwatertarieven in beeld is gebracht en invulling is gegeven aan de toezegging in het WGO Water van 18 november jl. van het lid Soepboer van NSC (TZ 202411-062).

Met het koopkrachtpakket van de Miljoenennota 2024 is de subsidie eenmalig voor 2024 aangevuld om de vaste kosten voor drinkwater met 40-50% te verlagen ten opzichte van de reeds gesubsidieerde tarieven. Ingeval van het niet continueren van deze subsidie zou (als gevolg van de algemene afspraak in het regeerakkoord over korting op structurele subsidies) in 2025 de subsidie met 4,3% worden gekort (oplopend tot 25,9% in 2029). De tarieven van drinkwater zouden in 2025 als gevolg van deze kabinetsmaatregelen in totaal met minimaal \$ 6 per maand stijgen, naast de verwachte autonome stijging van de vaste tarieven.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de kosten voor nutsvoorzieningen in 2025 zonder verdere subsidie zouden stijgen met minimaal \$ 40 per maand voor elektra en \$ 6 per maand voor drinkwater.

Subsidie drinkwater 2025 en 2026 (koopkrachtondersteuning)

Gezien het voorgaande zijn in de Voorjaarsnota 2025² aanvullend koopkracht-maatregelen voor 2025 en 2026 opgenomen voor de dekking van de drinkwaterkosten op Caribisch Nederland. Het gaat voor drinkwater om in totaal 3 miljoen euro. De verschillende mutaties zijn verwerkt in de suppletoire begrotingswetten van de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Infrastructuur en Waterstaat (I&W), Economische Zaken en Klimaat en Groene Groei (KGG). Overall heeft het kabinet met de Miljoenennota 2025 structureel € 9 mln. gereserveerd om de koopkracht voor inwoners in Caribisch Nederland te verbeteren. Daarnaast heeft het kabinet in 2026 € 4 mln. en vanaf 2027 structureel € 5,8 mln. extra beschikbaar gesteld uit de 'groepen in de knel'-envelop voor (onder andere) koopkrachtverbetering in Caribisch Nederland. Met deze middelen is in de Voorjaarsnota een pakket met maatregelen uitgewerkt. In tabel 1 is daar een totaaloverzicht van opgenomen. Zie onder 4 voor de aanvullende subsidie drinkwater voor 2025 en 2026.

1. Tabel 1. Koopkrachtmaatregelen Caribisch Nederland.

€	2025	2026	2027	2028	2029	Struc.	Begrotings- hoofdstuk
1. Energietoelage minimahuishoudens	4	4	0	0	0	0	XV (SZW)
2. Intensivering lokaal beleid kinderarmoede	0,5	0,5	0	0	0	0	XV (SZW)
3. Aanvullende telecomsubsidie	2,5	2,5	0	0	0	0	XIII (EZ)
4. Aanvullende subsidie drinkwater	1,5	1,5	0	0	0	0	XII (IenW)
5. Aanvullende subsidie elektra	1	1	0	0	0	0	XXIII (KGG)
6. Reservering inkomensafhankelijke kindregeling ¹	0	0	10,8	10,8	10,8	10,8	AP
7. Werken met een afstand tot de arbeidsmarkt ²	0	4	4	4	4	4	XV (SZW)
Totaal	9,5	13,5	14,8	14,8	14,8	14,8	
Resterend voor koopkracht CN	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5	AP

De koopkrachtmiddelen voor drinkwater zijn verder uitgewerkt in een bestedingsplan, in overleg met de eilanden. Door de subsidies van het Ministerie van IenW i.c.m. de koopkrachtondersteuning worden de vaste maandelijkse kosten voor drinkwater op Bonaire verlaagd van 16,34 USD naar 9,53 USD, op Sint Eustatius van 72,67 USD naar 3,20 USD en op Saba gaat de prijs voor een 3 gallon fles van 16,07 USD naar 3,33 USD, voor een 5 gallon fles van 18,50 USD naar 4,29 USD, voor RO-water transport per 1000 gallons van 153,95 USD naar 44,16 USD en voor RO-water vaste aansluiting van 113,95 USD naar 44,16 USD.

² Kamerstukken II 2024–2025, 36 725, nr.1.

3. Inhoud van de wijziging

Op basis van het voorgaande (Voorjaarsnota en verdeling bestedingsplan) is de tijdelijke subsidieregeling gewijzigd (artikel I). In de tabel bij artikel 3 zijn voor elk eiland in de rij 'koopkrachtpakket' naast de bedragen voor 2024 nu ook de desbetreffende bedragen voor 2025 en 2026 opgenomen. Omdat de subsidie mede het lopende kalenderjaar 2025 omvat en vanaf augustus 2025 al wordt toegepast in de tarieven is de wijzigingsregeling direct na vaststelling en bekendmaking van kracht geworden en werkt deze terug tot en met 1 januari 2025. Op basis hiervan kan de subsidie voor het gehele jaar 2025 worden aangevraagd en kan zo spoedig mogelijk worden voorzien in de koopkrachtondersteuning en daarmee de toegankelijkheid en betaalbaarheid van drinkwater in Caribisch Nederland.

4. Regeldrukeffecten en overige effecten

Er zijn geen noemenswaardige gevolgen voor de regeldruk waaronder de administratieve lastendruk van burgers en bedrijven. De effecten voor de burger zijn positief, namelijk een langere periode van verlaagde vaste drinkwatertarieven, hetgeen in het belang is van de volksgezondheid in Caribisch Nederland. Om die reden is de ontwerpregeling conform artikel 2, tweede lid, onderdeel b, van het Instellingsbesluit Adviescollege toetsing regeldruk niet voorgelegd voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR).

5. Subsidie in USD

De subsidie wordt aangevraagd in USD. De subsidie wordt daarmee ook vastgesteld in USD en het equivalent in Euro wordt uitgekeerd tegen dagkoers. De subsidieregeling is in Euro. Het equivalent in Euro van de aangevraagde subsidie in USD kan daarmee nooit hoger zijn dan de bedragen opgenomen in de subsidieregeling.

6. Voorbereiding

Er is afgezien van internetconsultatie omdat de wijzigingsregeling geen noemenswaardige gevolgen voor burgers, bedrijven en instellingen heeft. Met de eilandsbesturen en drinkwaterbedrijven vindt structureel overleg plaats, zo ook over het koopkrachtpakket 2025 en 2026 en het door middel van de subsidie betaalbaar houden van de tarieven. Een zo spoedig mogelijke invoering wordt ook door hen gewenst.

7. Inwerkingtreding

De wijzigingsregeling treedt in werking met ingang van de dag na datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst (artikel II). Hiermee wordt afgeweken van de in artikel 4.17, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving voor ministeriële regelingen genoemde vaste verandermomenten en van de ingevolge het vierde lid van dat artikel gestelde minimuminvoeringstermijn van twee maanden. Dit is vereist met het oog op het grote openbare belang van de toegankelijkheid van drinkwater en het ook in 2025 en 2026 betaalbaar houden van de tarieven in Caribisch Nederland. Voorts treedt de wijzigingsregeling in werking met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2025, omdat deze mede ziet op het lopende kalenderjaar 2025 en de dit jaar nog te subsidiëren tarieven. Hierbij vindt geen benadeling plaats van rechten van derden.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman*